

SZARVASI ÚJSÁG

Képes hetilap, a társadalom, közgazdaság és irodalom köréből.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . . . 6 frt. — kr.
Félévre . . . . . 3 frt. — kr.
Negyedévre . . . . . 1 frt. 50 kr.

Egyes szám ára 12 kr.

MEGJELENIK:

hetenként egyszer, vasárnap.

Az előfizetési pénzek, úgy a lap szellemi részét
illető közlemények a szerkesztőhöz Szarvasra
czimzendők.

A nyilt-térben minden garmondsor díja 25 kr.

HIRDETÉSEK

jutányos áron vétetnek tel.

A hirdetések az „Árpád” irodalmi és nyom-
dai intézetbe küldendők.

Budapesten lapunk számára hirdetések el-
fogad Mudrony és György hirdetési irodája Barátok-
tere 3. sz. Athenaeum 1 emelet: továbbá A. V.
Goldberger, servitátor 3. sz. alatt.

A képviselőválasztásról.

BUDAPEST, 1881. június 20

A legutóbbi évek tapasztalatai parlamenti érettségünket nem a legelőnyösebb világításba helyezték. Intensiv belügyi reform-kérdések helyett újra, meg újra fölvetetett a közjogi vita, s a kérdéssel ma is jóformán ott vagyunk, mint Tisza Kálmán balközépi vezérsége alatt. Mert ha a körülmények tekintetbevételével remélhetjük is, hogy a szélsőbaloldal, mely ma kizárólagos tulajdonosa a közjogi oppositiónak, nem fog oly tekintélyes számban megjelenni a Sándor-utcai palotában, mint a hajdani balközép. Kétségtelen, hogy a közvéleményben a függetlenségi eszme sokkal szélesebb medret vajt magának, mint sokan hinni szeretnék. De nemcsak a pártok, hanem az egyes egyének is, kik a parlamentbe bejutnak, hozzájárulnak jórésztben, hogy a magyar képviselőház intellectualis színvonala némi súlyedést mutat. A képviselőség ma már nem honatyaság, hanem hivatal a szó legszorosabb értelmében, mely után gyakran olyanok sóvárognak, mint a nemzeti muzeum örsegedi állására, melyre a többek között egy cigány is pályázott. „Nem próbáltam még zongorázni — mondá az egyszeri ember — de lehet, hogy tudok.” Így vagyunk a képviselőjelöltekkel és mint nem utolsó tréfát közölték a lapok nemrég, hogy a kerepesi-uton irtózatos népcsődülés támadt. Miért? Mert valamelyik Volksblattban egy olyan férfi arczképét fődözték fel, ki még nem volt képviselőjelölt. Tiszteljük a minél szélesebb alapra fektetett demokracziát, de azért jó hírnevünk, alkotmányos fejlődésünk, politikai érettségünk megóvása szempontjából, kárhoztatandónak tartjuk azon irányt, mely a képviselői kijelöléseknél legujabban divatba jött. Emberek, kiknek egyéb érdekük alig van, mint az, hogy megszülettek, egy kis

népszerűséget szereznek toasztok vagy más eféle gyanus eszközökkel; föllépnek képviselőjelöltnek, s miután a szerencse néha nemcsak a vakmerőknek, hanem a tudatlanoknak is kedvez, elütik az érdemest ott s szaporitják itt az örökös hallgatásra, vagy ami még rosszabb, észnélkül való kerepelésre hivatott szónokok számát. Az ujságíró, legyen az kormánypárti, mérsékeltellenzéki, vagy dühösen szélbali, szintén igényt tartanak a honatyaságra. Így kerülnek aztán össze különös ellenfelek; például Sommsich Pál ellen: Králky János.

Az ügyvéd, ha kétségbeesik gyér klienturája fölött, aspirál a képviselőségre, gondolván, hogy befolyása segedelmével sokkal jobban tolhatja előre az igazság akadozó szekerét.

Az orvosok, kiknek mellékfoglalkozásuk a nagyszabásu politizálás. szintén nem menekülhetnek a dicsőségtől, ha patienseik nem tudnak az egészségtől hova lenni; fölvyágoznak Budapestre, végezni ország baját, dolgát.

A képviselőségre pályázók közt legnagyobb contingenst szolgáltat a „végzett földbirtokos-osztály.” Mert ilyen qualifikációja is van már nálunk az embereknek. Sajnos, hogy van, de úgy van. És itt egy kissé megállapodunk, maradványánál a régi patriarchális Magyarországnak, mely annak idejében bizonyára nemesebben, szebben töltötte be feladatát, mint a mostani aranybornyú után futkározó nemzedék. — Sok minden jött rájuk a tizenkilencedik század második felében, a mi vészes volt lételükre, nem voltak hibánélküliek, de sorsuk az volt, minő az egyszeri emberé, kit nyakánál fogva dobtak a vízbe, mielőtt úszni megtanították volna. Természetesen a nagy rész belefutott, s kik kétségbeesett erőfeszítéssel kivágták

magukat, most azon vannak, hogy a magyar gentryt ne a régi hibáival, hanem új erényekkel támasszák föl. Daczára, hogy rendkívül sokat vesztek hajdani jelentőségükből, azért a legtöbb képviselő soraikból kerül ki, s tény, hogy nem ez a rész a legrosszabb a parlamentben.

Miután a politika azon tudomány, melynek fájából Magyarországon minden halandó evett, nem csudálkozhatunk, ha gyakran találkozunk jelöltekkel, kik a legegységibb fogalmával sem bírnak az alkotmányos kormányzatnak. S e tekintetben — csudálatos — a főváros előljár. A terézvárosban Brezelmayer uram, derék, becsületes pékmester, nagyreményű növendékpolitikus lobogtatja a R á k ó c s y, Bercsényi, B o c s k a y kurucz zászlaját. E jelenséget sokkal komolyabbnak tartjuk, mintsem nevetni bírnánk fölötte, kétségtelenül egyike ez a legnagyobb szegénységi bizonyítványoknak, melyet a főváros magáról valaha kiállított. Nem akarunk félreértetni. Senki jobban nálunk az ipart nem tiszteli, s az iparnak tiszteletreméltó neves képviselőit, de épen azért, mert hál' isten, ezek is szép számmal vannak ma már, valóságos satyrának tartjuk, ha ilyen pékmesterekkel próbál szerencsét a boldog terézváros, kik jóformán még magyarul sem tudnak. A capitale foetit piscis. A fővárost követi a vidék; mindenütt új nevek bukkannak elő, kis emberkék, kik a zúrzavarban felfőtődnek, hogy örökre letűnjenek. Itt is, ott is, mintha kéjeleznének az apró szentek felkutatásiban. — Igen természetes, hogy e körülményből szükségképen folyik egy más. Az t. i., hogy közéletünknek igen sok jelesét meg sem kínálják mandátummal. Ott van pél-

dául Kaas Ivor báró, kinek hazafiú érdemeit, rendkívüli tehetségét, lángoló hazaszeretét még ellenfelei se merték kétségbevonni, most nincs választó-kerület, mely mandátumát följánlja. Ott van György Aladár, kinek tanügyi működése és társadalmi tevékenysége hosszú éveken keresztül biztosították számára a jobbak elősmerését, nem talál tért a parlamentben, hol sokoldalú tevékenységét még inkább hasznosíthatná. Nem a példák, hanem a tér hiánya okozza, hogy nem számolunk elő többeket; de arra számíthatunk, hogy a jövő parlament képe nem lesz igen ünnepies, s oly elemek is fognak bekerülni, kiket nemcsak az országházába nem küldenének nyugoteurópai államokban, de még tisztességes társaságba se vennék be. Gondolkozzék a nép ezek fölöl, rájön, hogy kik, s ha van ép érzéke, visszadobja őket oda, a hova valók, a — sötétségbe!

Ember Károly.

H I R E K.

- (Üstökös-csillag) látszik az égbolt északnyugoti részén. Nálunk 25-én és 26-án reggel 2 óra tájban tűnt fel láthatólag. Fényes magva és erősen sugárzó kévéje meglepő szép látványul szolgál.

— (A z o r s z á g o s k é p v i s e l ő v á l a s z t á s) Szarvason 24-én, pénteken ment végbe. Összesen 966 választó élt szavazati jogával; ebből Herman Ottó, a függetlenségi párt jelöltje kapott 439, — Móricz Pál, a kormánypárt jelöltje 527 szavazatot s e szerint ez utóbbi választott meg 88 szótöbbséggel. — Szavazati jogával ez idén 254 választóval élt több, mint a legutóbbi alkalommal. A választás bár nagy izgatottság közt, de rendezettség nélkül ment végbe

T A R S A

Reggeltől estig.

— Rajz a nagyvárosi nő-életből. —

SIPOS SÁNDOR-tól.

Selyem vankosainak tengeréből, mint Venus a habokból, kél ki Matild.

Arczan, a kis gödröske felett, lágy pir vonul el; ajka titokzatos mosolyra áll, szeméi nyílt, ifjabb fényel ragyognak. Aranyszőke, dús fűrtel kissé rendetlenül hullonganak homlokára s gyöngéd, fehér homlokára.

A picziny, himzett vörös selyem papucs csakhamar lábán van; termetét nyakától bokaig, bő, fehér otthonka fedi el, ah, de miként! — — Igézeteljes ő így is, mert otthonkaja olyan, mint az édes sejtelem: a finom patyolat gyöngéd, áttetsző redőket vet szobrászi termetére, — — de nem, nem hasonlítható ő össze semmiféle szoborral, hiszen ő él, mosolyog, tekint; a szobor csak hideg marad Phidias vésője után is.

Tükréhez fut. Gyermeteg mosoly kél arcán.

— Szép vagyok, — gondolja — jól áll nekem a le-hulló hajfűrt és e dús redőjű pongyola. Oh, istenem, mért nem lathatnak engem így soha! Hiszen oly unottá váltak

már azok a szűk, örökösön szigorú divatos ruhák! Mily könnyű mozogni ebben a kedves pongyolában! Kedvem volna dalolni, hogy nincs rajtam az a csúf fűző-váll és azok a borzasztó magassarku cipők és az a rettentő hosszú-uszályu ruha; mennyi bajom volt vele tegnap is a tánczestélyen, hol a legnagyobb vigyázat mellett is gyakran reálépkedtek és még mosolyognom kellett, midőn bocsánatot kértek e miatt.

Mathild most kissé elpirul s így folytatja gondolatait:

- Mennyire boldog voltam az első franczia-négyes alatt! Dezsővel tánczoltam. — — Ő szeret, nagyon szeret engem; de lehet-e az másként, óh, hiszen én is szeretem őt, nagyon, nagyon szeretem őt!

A toilette-asztal fiókjából finom arany-lánczon függő medaillont vesz elő s a benne levő kis arczkép forró csókot kap. (Gyaníthatjuk, hogy ezen arczkép fentemlitett Dezső uré.)

Matild, kissé szégyenkezve szenvedélyessége felett, keblébe rejti a medaillont.

Csenget.

A komorna belép; majd mindkettőn eltűnnek a szőnyeg ajtón keresztül a fürdő-szobába.

Vissza jönnek s kezdődik a reggeli toilette.

— (Eltemette a homok.) Mult csütörtökön a „zigányér“-ben levő homok bányában ásó egyik emberre rá szakadt a laza föld — s mire segélyére siettek, megfult.

— (A Körös áldozata.) Ponyiczky János urat, a szarvasi takarékpénztár pénztárnokát nagy csapás érte; 9 éves fia, Béla, a Körös kiöntésében való fürdése közben kubikgödörbe jutván, a vízbe full. A szerencsétlen gyermek temetése, a közönség nagy részvéte mellett 21-én ment végbe.

— (Színészeink) vasárnap tartották itt utolsó előadásukat. Innen Orosházára mennek át. Kivánunk nekik több anyagi sikert, mint mennyiben nálunk részesültek.

— (Békés-Szt.-Andrásra) jun. 19-én érkezett meg Győri Elek a függetlenségi-párt képviselőjelöltje. A határon lovashandérium fogadta. A programmbeszéd, daczára annak, hogy szarvasi vásár volt — szép számu hallgatóság zajos tetszés nyilvánítása közt megtartatott. A szentandrásiai lovas handériummal kísérték ki az öcsödi határig s ott az öcsödi kísérethez csatlakozva Öcsödre átkísérték, hol szinte szívélyes fogadtatásban részesült. (Z K)

(Békés-Szt.-Andrásra) ismét mutatkozik a diphteritis betegség. Egy családnál 5 nap alatt 4 lett áldozatja, még egy gyógykezelés alatt van. Tekintve a kór ragályosságát nagyon kívánatos dolog volna, ha minden oly házat melyben ily beteg van körül zárolnának s ne engednék, hogy a könyelmű édes anyák gyermekeiket a ragályos beteghez elvigyék, mert sajnálattal kell említenem, hogy vannak oly megcsökönösödött elfogult szülék, kik gyermekeiket szántszándékkal elvisszük az ily betegekhez. Szigorú büntetést az ily szüléknek!

— (Meghívó) A békésmegyei tanító-egyesület f. évi július 20-án M.-Berényben közgyűlést tart, melyre az egyesület tagjai s a népnevelés iránt érdeklődők tisztelettel meghívattak. A közgyűlés sorrendje: 1. Július 19-én d. u. 6 órakor ig.-bizottsági gyűlés. ennek végeztével ismerkedési estély. esetleg műkedvelői előadás. 2. Július 20-án 7-8-ig a tanszerkiállítás megtekintése. 8-9-ig mintalecke a magyar nyelvből nem magyar tannyelvű iskolában. Előadó Haas Armin m.-berényi tanító. 9 órától közgyűlés. Ennek tárgyai: a) elnöki megnyitó,

b) az egyesület évi munkásságáról szóló jelentés. Előadja Sass István egyesületi jegyző; c) A tanítóképzés. Előadó Donner Lajos polg. isk. igazgató; d) Miképen tanítandó a konyhakerészet gyakorlatilag a népiskolában? Előadó Bányai Imre békési tanító; e) Az „Eötvös-alap.“ Előadó Németh Lajos egyesületi elnök; f) Minő állást foglaljon a békésvármegyei tanító-egyesület a létesítendő országos tanító-egyesülettel szemben? Előadó Veres Lajos a gyomai fiók elnöke; g) Lehet-e val-ki egyesületi tag a nélkül, hogy valamely fiókhhoz tartoznék, akkor, mikor az módjában áll? Előadó Kohay János b.-csabai tanító; h) Pénztárnoki jelentés; i) Könyvtárnoki jelentés; j) Tárgyalása azon írásbeli indítványoknak, melyek a közgyűlés előtt legalább 10 nappal az elnökséghez benyújtattak; k) Tisztujtás. — Németh Lajos, egyes. elnök.

(Figyelmeztetés) Azok, kik a békésmegyei tanító-egyesületnek f. évi július 20-án M. Berényben tartandó közgyűlésén résztvenni szándékoznak. felkéretnek, miszerint szíveskedjenek elmenetelőket Vallner János rendező-bizottsági elnök urnál M.-Berényben előlegesen bejelenteni.

(A debreczeni iparmű-kiállításra) a bejelentési határidő e hó végével lejár; figyelmeztetjük a t. közönséget, különösen pedig az iparosokat, hogy a debreczeni kiállításra szánt tárgyaikat július hó 1-ső napjáig a végrehajtó-bizottságnál jelentsék be, nehogy a késedelmezés folytán a kiállításból elmaradjanak.

— (Miniszteri rendelet.) A belügyminiszterium többször tapasztalta, hogy a törvényhatóságok nincsenek tisztában azzal, hogy ki köteles fődözni a temetési költségeket oly vagyontalan egyének után, a kik nem illetőségi helyeiken haltak el. Ez okból mihez tartás végett az összes törvényhatóságokkal tudatta, hogy az e tekintetben fönálló gyakorlatnál fogva minden község a határában halva talált vagy ott elhalt, teljesen vagyontalan egyének eltemetésével járó mellőzhetlen költségeket fedezni és az esetben, ha az elhaltaknak fizetni köteles és képes rokonaik nincsenek, végleg is viselni tartozik.

— (Egy vigintermező a szinpadon.) Egy delmagyarországi városkában közelebb a „Falú rosszá-t“

A komorna ügyes kézzel, de még ügyesebb nyelvvel bírván, foglalkozása közben egyre kerepel, csacsog; vagy ha látszólag komoly dolgokról beszél: sóhaj, foháskodik és sürüen alkalmazza az „ah“ — „oh“ — „jaj!“ felkiáltásokat; nem különben szereti közbe szúrni az „édes istenem.“ drága Jézusom „szent szüz ne hagyj!“ s több e féle áhitatos kifejezéseket.

Matild nem igen hallgat reá ma; mit is érdekli őt a cziczus üres dorombolása, hisz ő eszményképével foglalkozik.

A cziczus észre veszi, hogy Matild nem sokat törődik azzal, ha vajjon hiteles-e Palma baronesse komornájának, Nanettenek — azon allítása, hogy a baronesse parókát és két hamis fogat visel; vagy igaz-e azon leleplezése Juliette-nek, hogy urnője, Eliz kisasszony otthon titokban csibukozik, akár csak egy török basa — s hogy egyik lába rövidebb mint a másik, de mit az egyik czipó sark megmagasíttatásával szokott masquirozni — és hogy még több e féle, máskor „fontos“ ujdonságai jelenleg nem bírnak kellő figyelmet kelteni urnőjében, — tehát egy ügyes kanyarodással a férfiakra viszi át beszéde bő csatornáját s kezdi őket ugyan-csak öntözni.

— Képzeld meg nagysád, — így darál, — tegnap mit hallottam! — Azt beszélnek, hogy Dérföldi ur mindenét elkártyázta, de ő bizony nem is búsult, mert gazdag nagynénje, — ki már 65 és fél éves, mindenét reá fogja hagyni. Kéktói

gróf pedig összes birtokait el adván, Párisban akar megtelepedni; azt mondják, hogy az a — — kétes hírű francia herczegnő lesz a — — nem is tudom — — talán neje.

Matild még mindig nem érdeklődik.

A komorna arczán most egy kissé kárörvendő mosoly fut át; tudja, hogy urnőjének szomorúságot fog okozni. — Hiába! a cselédekben a legnagyobb szeretet mellett is van egy kis gyűlölet uraik és urnőik iránt.

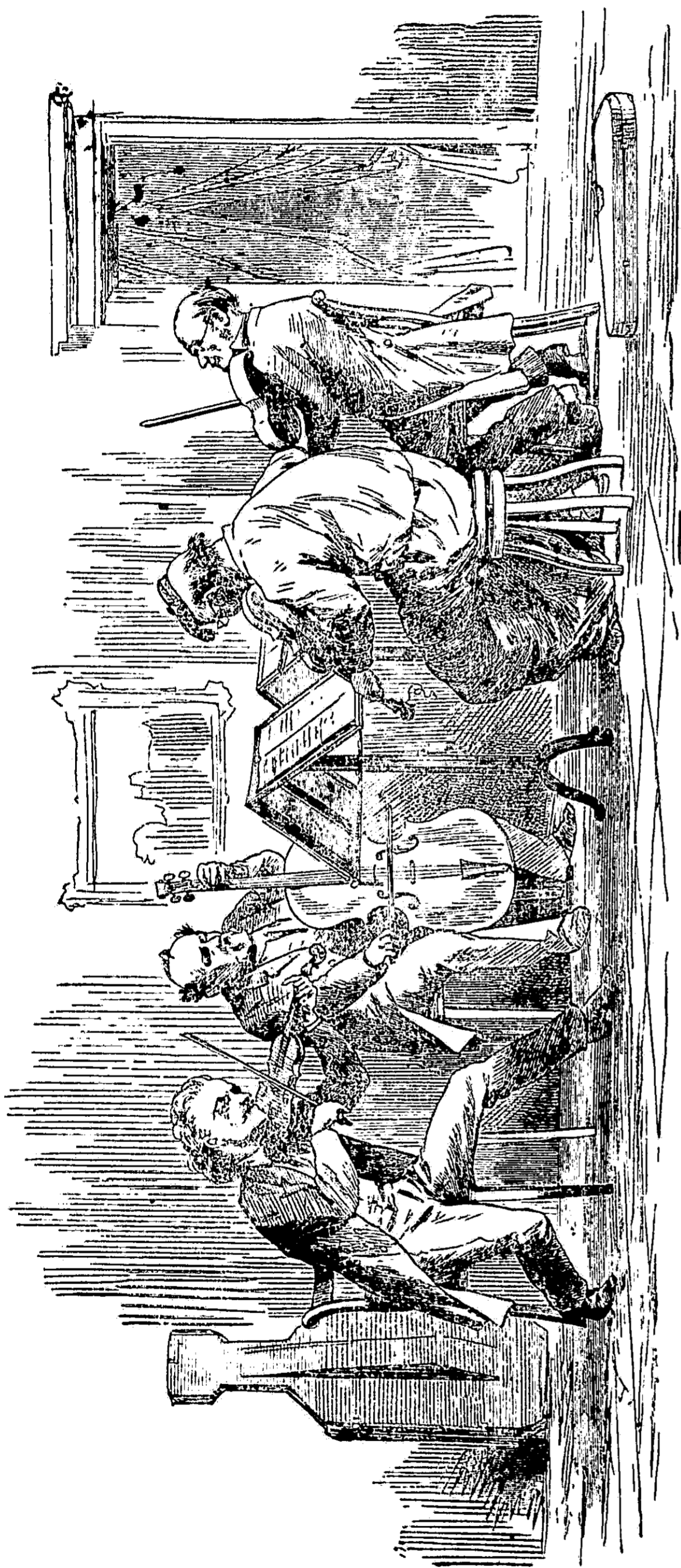
— Tegnap hallottam azt is — folytatja közönyös arczál, de bensőleg gunyos örömmel, — hogy ma tartja Lombay ministeri tanácsos ur neje névnapját, még pedig künn a falusi kastélyban, Az egész család kiment még tegnap; Iren kisasszony is, ki, mióta felgyógyult — sokkal szebb. — Az imádók egész raja utazik ki ma este a kastélyba. Többek közt Tárnoki Dezső ur is kimegy. Kocsisa mondta portasunknak.

Mathild ijedten néz a komorna arczára a tükröből.

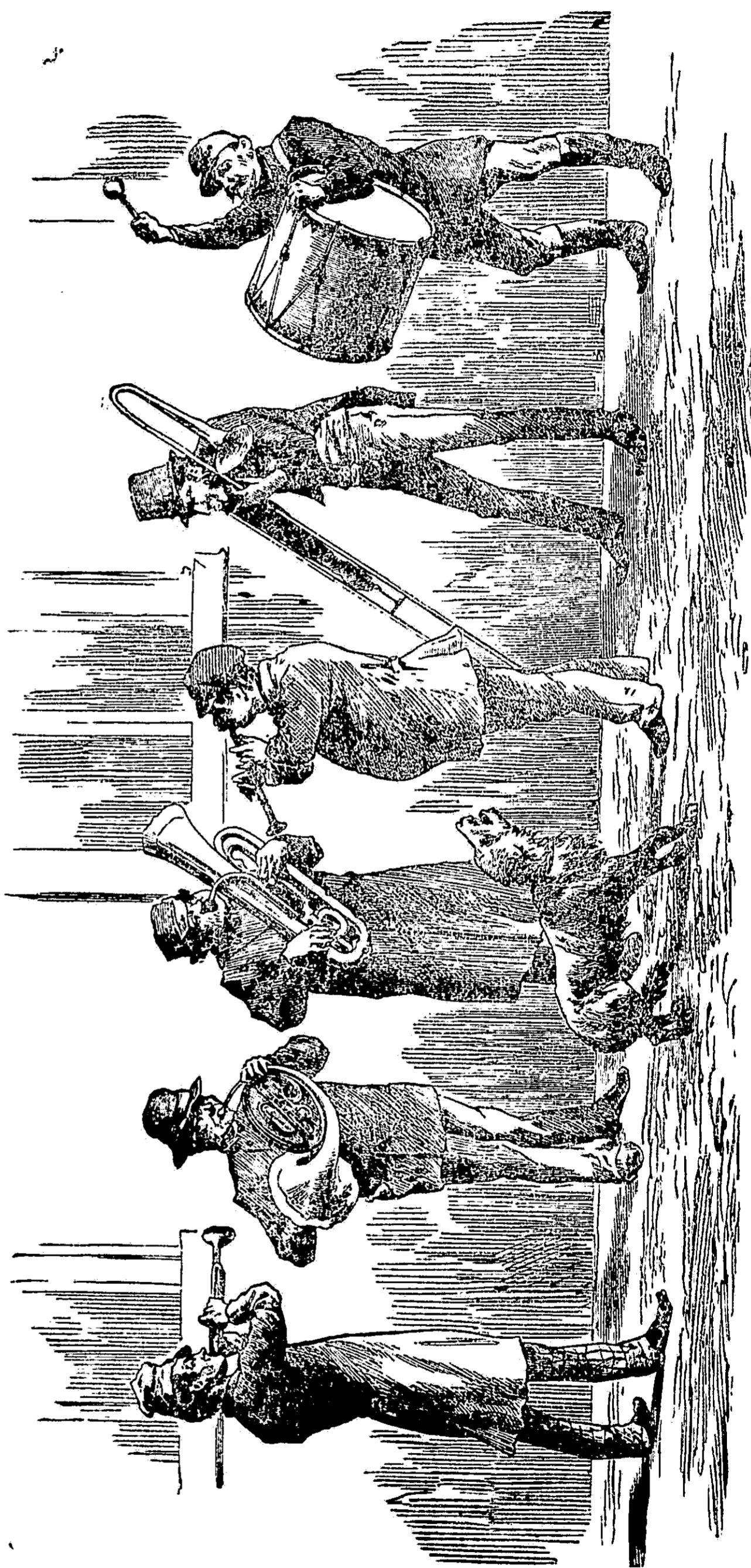
A féltékenység cikázott át szívéen. Felti Dezsőt Lombay Iréntől, mert a leány csakugyan nagyon szép.

— Tulajdonképen — tevé hozzá a komorna, örülve szavai hatásának — Lombay ministeri tanácsos ur e mulatságot nem is annyira neje névnapja, mint inkább leánya szerencsés felgyógyulása örömeire rendezi — s a vendégek is azért mennek, hogy a kisasszonynak gratuláljanak.

Matild elhalványodik. Bár tudja, hogy a komorna sza-

Különféle zenészek: I. Házi quartett.

II. Éjjeli zene.

adták Thália ott időző papjai. Boris személyesítője előadás előtt a színházhoz közel levő egyik vendéglőben egy pohár sört rendelt meg, mely előadás után lett volna a színházba küldendő. A vendéglős 9 órakor átadta a sörös poharat szolgálójának, hogy vigye el a megrendelő színésznek. A szolgáló épen azon pillanatban jött a kulisszák mögé, midőn Boriskának az „Ér“ mellett Göndör Sándorral drámai jelenete van. A nélkül, hogy sokáig gondolkoznék, a színpadra megy, a poharat egyik diszletre teszi és azt mondja: „Ha az ur és a kisasszony elkészülnek, itt van a sör.“

— (Visszautasított násznagy- és kereszta paság.) Kürthy József szatmári szücs-iparos és neje Rudolf trónörökös és Stefánia főhercegnő ő fenségeikhez kérvényt intéztek, esedezvén, hogy leányuknak a fenséges pár egybekelésével egy napon tartandó menyegzőjére a násznagságot s az új pár születendő gyermekének kereszta pasai és anyai tisztét elvállalni s a 12 évvel ezelőtt folytatott két renbeli perök megújíthatására 200 frotot kölcsönözni kegyeskedjenek. A kérvény, bár a folyamodó egyszerű iparos tollából került, ritka ügyességgel volt szerkesztve: azonban a kir. kabinet által visszautasított.

— (A „Temps“ Budapestről.) A párisi „Temps“ legújabb száma két hasábos ismertetést hoz egy k...-ból Budapestről... A... van jóakarattal a magyar főváros és a magyarok iránt. Miután leírta, hogy nem képzelhető szebb utazás a dunainál Bécs és Budapest között, futólag megemlékezett Komáromról, Esztergomról. Váczról áttért Budapestre, melynek pompás fekvésével nem tud eltelni. Különösen meglepte a kivilágított Dunapart s a korzó, a Ferencz-József-tér Széchenyi szobrával (kit a levelező Zchyejenynek nevez, a számtalan hajó által átszelt Duna, a budai várak s a budai várkert, a lánczhyd (le pont suspendu.) A mi magukat a magyarokat illeti — írja a levelező — nehéz előre látni, hogy meddig haladnak a mo-

vainak mennyi hitelt lehet adni, ezuttal bizonyosnak véli Dezső hütlenségét; nem is akar többet hallani. Kiküldi a komornát — — és azután sirdogál.

A komorna kissé sajnálkozó, kissé örvendő kebellet távozik, — hogy a szavaival tett hatást elmondja odakünn, a többi cselédnek.

Matild bemegy a szalonba, hol anyja várja őt — s kit megölelvén, szomorkodva ül le egy támlányba s szórakozottan forgat egy fénykép-albumot.

Anyja — finom salon-hölgy — észre veszi leánya izgatottságát. Részteljesen kérdi tőle:

— Mi bajod van, kedvesem? Ugy látszik, mintha levert volnál.

— Oh, semmi, semmi, fejem fáj kissé.

Hirtelen egy eszméhez kap:

— Jó lenne tán kissé a szabad levegőre mennem? — szól, kérdőleg tekintve anyjára.

— Csengess kedvesem. Pál majd befogat, kikocsizhatunk a hegyek közzé.

— Oh, az nem érne semmit sem, de lám, valami jutott eszembe! — Hiszen mi is meg vagyunk hiva Lombai-ékhoz, mily jó lenne oda elmenni! Tudom, jót tenne neked is, kedves anyácskám, s nekem is az üde őszi lég, a szép vidék látása. — Oh, mily jól lenne most kissé hosszabban kocsizni.

— Ah, mit gondolsz leánykám! — De hiszen te nem tudod, hogy e multság nem Lombainé, hanem leánya tisz-

dern eszmékben, mennyire fejlődik a közoktatás, a sajtó, a vasuthálózat, az ipart. Az aristokraták még hatalmasak, de a féktelen pazarlás következtetésében behálózta őket az uzsora. Az izraeliták, ha szükségesnek mutatkozik, elhagyják hitüket, magyar neveket vesznek föl s lassanként beülnek az ősi birtokokba. Tetszik neki, hogy a magyarok nagy ellenszenvvel viseltetnek minden iránt, a mi német, francziául mindenütt beszélnek, de németül nem. (?) Dicséri a magyar étkeket, a magyar bort, de különösen a magyar cigányzenét, különösen Raspall (Rác Pál) bandáját, melynek minden egyes tagjában egy-egy ördög lakik. Az öreg Rác Palit magnifique-alaknak találja, a mint fejét hegedűjére hajtva s testének ide-oda hajlongásával is kifejezi a bus dallamokat, miket ördögi hangszeréből kicsal. Jól esett a levelezőnek látni, hogy annyi s oly válogatott franczia könyvet látott Pesten, mi biztos záloga annak, hogy a magyarok nagy rokonszenvvel viseltetnek Franciaország iránt. A levelező azt igéri, hogy e fontos kérdés fejtegetésébe alkalomadtán mélyebben bele fog bocsátkozni.

— (Mult heti tárcza közleményünk,) az „Emlékezés“, a kéziratok halmaza folytán a jövő hétre marad.

Közgazdaság.

— A békésmegyei gazdasági-egylet idei rendes közgyűlését, mely egyszersmind tisztújító is volt, f. évi junius 6-án B.-Csabán számos tagnak részvétele mellett tartotta meg. A közgyűlés több nevezetesebb határozatai közül megemlítjük, miszerint elfogadja s életbeléptetni rendeli az igazgató-választmánynak egy nagyfontosságú tervezetét, melye a tavalyi közgyűlés utasítása folytán gyakori, beható tanácskozás után megállapított s melyszerint egyletünk évek hosszu sorára előre kihirdetett programok szerint rendszeresen fogja ezentul állatkiállításait tartani s ezzel az eddigi kiállításoknak

teletére történik. Különben könnyü mentségünk van, mert régebből el vagyunk ígérkezve mára Bikkesiék estélyére.

Matild felsóhajt. Terve megsemmisült! De, nehogy elárulja magát, kikocsizik anyjával a zugligetbe.

Mire visszatérnek, elérkezik a látogatások ideje.

Ma is — alig hogy hazajőnek — a komornyik özvegy Bélafi Eleonóra grófnő ő méltóságát jelenti be.

A bejelentett urhölgy belép s a házi nőt és Matildot összeölelgeti,

Kedves, vidám kis urhölgyecske e „gyászoló özvegy.“ Fekete ruhája előnyösen emeli ki keble fehérségét s arcának viruló rózsáit.

Kaczérkodva simogatja olykor-olykor fényes szemöldéit kisdéd kacsóival — s mosolyogva mutogatja szép, fehér fogait.

Oly hatást tesz a szemlélőre, mint valami virgoncz, gyönyörű fekete macska.

— Ah, kedves rokonim, ti nem is képzelitek, mily borzasztó dolog özvegynek lenni, — így folytatja a bevezető előzmények után csevegését. — Magamnak kell gondoskodnom oly dolgokról, mikről azelőtt fogalmam sem volt. Csak figyeljete: nekem kell átnézni a házi számadásokat, vagy pedig kitenni magamat a roppant csalásoknak. Már három nap óta nem teszek egyebet, minthogy társalkodó-nőmmel együtt poros irományokat olvasok, kivonatokat készítek, aláírok. Oh, ezeket nem is volnék képes egyedül elvégezni. Jó, hogy miss Rebekka — a társalkodónő — segítségemre van, de már ő is megunta. Szegény! Egészen oda van — s azt

rendszeretlen, esetleg erején felülemelkedve, megyénkben az állattenyésztés terén az öntudatos vezérletnek komoly feladatot tűzi maga elé. — Továbbá azt, hogy K.-Tarcsa és K.-Ladány községeknek, mint az árvíz által legsújtottabbaknak a közgyűlés, a már előbb K.-Tarcsának kiutalványozott 200 frton és egyéb gyűjtött adományokon kívül, aránylag szétosztandó 500 frtot szavazott meg.

— A békésmegyi gazdasági-egylet a kebelében életbeléptetendő rendszeres állatkiállítások ügyében a következő felterjesztést inlézte a földmivelési miniszteriumhoz: Nagyméltóságú Miniszter úr! Alólírott gazdasági-egylet hovatovább meggyőződött arról, hogy azon mód, a miként az állatkiállítások eddig egyletünk által tartattak és sok más helyen is tartatni szoktak, csaknem egészen céltévesztett és eredménytelen. Mert az állatkiállításoknak — szerintünk — a mai világverseny idején, célja nem csupán az, hogy a régi megszokott nyomokon, esetleg itt-ott elért tenyésztési eredmény megjutalmaztassék; ennyivel beérnünk csak a gazdálkodás ébredésének hajnalán lehetett. Ma, midőn hazánkban már csak csupán lovainkkal álljuk ki a versenyt, de a marhatenyésztés terén úgy a hus, mint a tejtermelés szempontjából a külföld által messze tulszárnyaltattunk, sőt az igavonás tekintetében is némely nemesített külföldi faj (mariahoffi, charolaisi) hazai fajunk előnyét már-már kétesre teszi, midőn a juhaink nyújtotta jövedelem a külföldiek sikeresb, mert okszerűbb hus- és gyapjutermeleése által mindig szűkebbre szorítottatik, sőt sertés-tenyésztésünket is az amerikai verseny elnyomással fenyegeti: ma nem elég a régi nyomokon haladnunk, hanem új irányokat kell akár meglévő fajaink nemesítése, akár külföldiek honosítása, akár keresztezése által inaugurálnunk és ez új nyomok törésére gazdaközönségünket buzdítanunk. E buzdítás gazdasági egyleteinknek a jelen időben egyik legfőbb feladata, annál inkább, mert a szemtermelés és állattenyésztés közti egyensúly

helyreállítása hazánkban hovatovább sürgősebbé, fennállhatóságunknak feltételévé válik. E buzdítás azonban a mily nagy, oly nehéz feladat, mert egy gazdasági egylettől joggal elvárható, hogy buzdítása öntudatos, tervszerű és célravezető legyen. Minthogy a jelenkori állattenyésztésnek egyik főfeladata az, hogy a körülmények és piacz indokolta legjobb fajt felkuttassa azt nemesítse és a tökélynek mindig magasabb fokára emelje, ez eljárásának kezdete pedig a tenyészszülőknek helyes megválasztásában, folytatása a nemes ivadéknak okszerű nevelésében és tökéletesítésében áll: gazdasági egyleteinknek feladata mindenekelőtt ezen, a hazai és piaczi viszonyok tekintetében legjobb fajt megállapítani és kiállításain magas díjakkal e legjobb fajnak terjesztését előmozdítani, Az állattenyésztés azonban nem hónapok, nem is rövid évek munkája. Válmely helyes fajnak felkutatása, a tenyészszülők beállítása, az ivadék nemesítése és tökéletesítése évek hosszú sorának munkája, mely munka csak akkor sikeres, ha tervszerű következetességgel üzetik. Ily munkára azonban egy gazdasági egyletnek buzdítani csak akkor sikerül, ha évek sorára előre hirdeti, észszerűen megállapított programokkal, kiállításokat és e rendszeres kiállításokon magas díjakkal igéri jutalmazni az okszerű tenyésztésnek sikerét. Ehez képest egyleteinknek eddigi kiállításai ártatlan, naiv gyermekjátékok voltak, legfeljebb a velők járt ébresztő szorgalommal egyleti tagokat hódítottak, Legfőbb hibájuk volt, hogy bizonytalan időben, bizonytalan helyeken, tervtelenül tartattak, tehát soha egy gazda sem számíthatott, építhetett évekkel előbb reájuk és csekély díjaikkal nem hatottak egy okszerűleg megállapított tenyésztési irány felé. — Kapkodás, véletlen volt az egész, a minek eredménye is, az alapszándék jóságának daczára csak ephemer volt. Mi úgy hisszük, hogy egyletünk már átélte gyermekéveit és ideje komolyan és öntudattal fognia az idők javalta állattenyésztésre való buzdításban. E komoly szándéka van kifejezve a mellé-

mondja, hogy jobban szereti még hazaja ködét is, mint azoknak az iromanyoknak a porát. Szerencse, hogy férfi-rokonaim közül megsajnál valaki, a ki segíteni fog az iratok rendezésében! Az a jó Tárnoki Dezső megígérte, hogy ma délután eljő — s mi harman, t. i. én, ő és miss Rebekka, ugyancsak hozzálatunk a levéltár kimotozásához.

Matild elszorulni érzi keblét. Elhalványodik. Jó, hogy a „gyászos özvegy“ saját beszédével s anyja annak hallgatásával van elfoglalva, mert különben észre vennék felindultságát.

— Ah, hát engem csak amitana Dezső? — gondolja csüggedten. Miért kell neki ma Eleonórahoz menni? — É kaczer nő bizonyosan elcsábitotta őt s el akarja magát vétetni általa. Ah, hat így kell hinni a férfiak esküjében, szerelmi vallomásaiban? — Oh én nagyon, nagyon boldogtalan vagyok!

Szemeiben könnyek csillognak. Majd daczosan felveti fejcskáját s gondolja:

— Kell-e nekem ezért szomorkodnom? Nem szakíthatok-e én Dezsővel? — Ha ő hűtelen, én is az leszek. Nincsenek-e számos udvarlóim s azok közt sok, ki vele méltán összehasonlítható?

— Most pedig, isten veletek kedvesim! — fejezé be szóárjat a „bus özvegy.“ — haza kell mennem, — ah, oly rettenetes szigorú felügyeletet kell tartanom házamnál! Minduntalan baj, penasz, mit el kell intéznem. Szegény jó miss Rebekkammal együtt valóságos robotban vagyunk szüntelen. Isten veletek édesim, jó napot kedvesim, — pá, kis Matildom, pá! — Nini, mi bajod van neked, kicsinyem? Hiszen igen halvány vagy — — ah, fejed fáj szegénykém? — —

de ugy-e, estére semmi baj sem lesz? — — ápropo! Estére el fogtok menni Bikkesiék soirejába? Hogyne! Mint irigyellek benneteket! Oh, de én nem is lennék képes most, ily gyászos esemény után vigadni. Jó mulatást! — A viszontlátásig!

A „gyászos özvegy“ eltávozik s kocsijában jót nevet Matildon, ki oly szerelemföltő.

— Félti tőlem kedvesét, gondolja mosolyogva; láttam, mint elsápadt, midőn elmondám Dezsőnek nalam teendő látogatását. — Szegény piczinyem, nyugodt lehetsz, nem a k a r l a k boldogtalanna tenni.

A „bús özvegy“ azon boldog öntudatban érkezik haza, hogy csak akarnia kellene s rabjavá tehetné az egész férfi-világot. Azt ugyan elfeledte, hogy már ő is rab, egy csinos dzsidás-kapitány rabja.

*

Matild nem tudja már most, komornájának higgyjen-e, vagy Eleonóranak, hogy Lombaiékhoz megy-e Dezső, vagy a „bús özvegyhez“ ma délután? De a szomorú eredmény csak az, hogy Dezső hűtelen.

Szive hozott ugyan még fel kedvese védelmére néhány mentő körülményt, de a vádló okok sokkal súlyosabbak lévén: a vádlott elítélte:ett.

Büntetése így hangzott: „elfeledem őt!“

Ah, könnyü kimondani e szót, de mily nehéz végbevinni! Mily sok küzdelem, mily nagy fájdalom, mennyi idő kell ahoz! — Mert lehet-e egyszerre kiszakítani a kebelkből a kedves alak bevarázsolt képét? Lehet-e az álomnak megtiltani, hogy be ne szője édes hálójába a rég megszokott, a

kelt tervezetben (legközelebb közölni fog), mely évek hosszú sorára előre állapítja meg ezentul rendszeresítendő állatkiállításainkat. — Közli M o k r y Sámuel, egyleti titkár.

Képünkhöz.

A zene már a legrégebb őskorban is hódított, — hisz ki ne ismerné Orpheus regéjét, ki, ha lantját kebléhez ölelve me endíté a bűbáos hurokat: me szelidülve simult akkor lábaihoz a vérengző vad s a szelid őzike; ki ne olvasta volna lelki gyönyörrel Arion történetét; ki k kobozt a lenállhóu u varázssal hatotta meg a hallgatók szívet — s kit, midőn a hajós népség a tengerbe kényszerített ugrani, hátára vett egy elbűvölt delphin s partra szállitá. — Igen, a zene ha a ma nagy eg ob an e izonyu ez ak or midőn látjuk, hogy — különben mord — nyárspolgárok édesdeden merülnek el lágy ölében — s barátságos quartettet alakítva, élvezik a bár nem hibátlan, de jó szándéku zenét. — A falusi s kisvárosi szépségeknek pedig adhatna-e lovagjuk szebb és kedvesebb meglepetést, mint egy éji zenét, melynek bár kopott alakok a „létrehozói,” — de a csöndes, tiszta éjben megható báját tagadni nem lehet.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Sipos Soma.

Szerkesztő-társ: Sipos Sándor.

kedvelt arcot? Lehet-e rea ily gyorsan gyűlölettel, vagy csak közönnyel is gondolni. — ő reá. kit oly hosszú idő óta élte boldogságának tekintett? Lehet-e megszokni a szörnyű gondolatot, hogy ezentul nélkülözni kell őt, ki nélkül eddig sivárnak látszék az élet?

Oh, nehéz, nagyon nehéz „elfeledni őt”!

De Matild le akarja küzdeni fájdalmát — és hősiezen meg akar vivni szívével.

De mig azt hiszi, hogy küzd: szíve már fájdalmasan vonaglik; mig mosolyt erőltet arczára: addig szemeiben már könnyek csillognak. Majd egészen érzékenyül s elkezd zokogni — — és ime, így „felelte el őt!”

Nem, nem felelte el; mert szereti őt még jobban mint valaha; mert el veszve őt, érti csak, mi az: mindent veszteni.

Erőtlenül roskad össze nagy fájdalma alatt.

A gondos anyai kezek ágyba fektetik szépen.

El jó az orvos is — ki szokás szerint komoly arcot csinál. Recipét ír, mert nem tudja mi a baj — s azután még komolyabb arczzal távozik.

*

Négy órakor Tárnoki Dezső jó látogatóba s csakhamar Matildrol kérdezősködik.

Matild anyja elmondja neki, hogy leánykája rosszul van.

Dezső láthatólag megütközik és sajnálkozva mondja:

— Így tehat Bikkesiéknel ma nem leszek szerencsés Matild k-sa zonnyal tanzolni. Mily kár, mily nagy fájdal-

T. előfizetőinkhez!

A lapunk nyomtatásához szükséges papiros idejében meg nem érkezvén, azon kellemetlen állapotba jutottunk, hogy t. előfizetőinknek a lapot elkésve s ez épen kéznél levő, kevésbé jóminőségű papirosra nyomtatva kell nyujtanunk; miért is elnézést kér a

„SZARVASI UJSÁG” kiadóhivatala.

Nyilt-tér.*

HIRDETMÉNY.

Van szerencsém a t. közönséggel tudatni, hogy Szarvason mezőgazdasági

géplakatos-műhelyt

és ezzel kapcsolatban RÉZÖNTÖDÉT allítottam fel, melyben elfogadok mindennemű gépjavitást, gőzmozdonyok és cséplőgépek hibás részeinek megigazítását. Elvállalok megrendeléseket teljesen ujonnan készitendő tűzszekrényekre, vagy azok javítására, valamint gőzmozdonyokhoz való csöveknek kitoldására vas vagy vörös rézből; továbbá készítek bármennemű géptengelyeket s elfogadom azok javítását, vagy esztergályozását; gőz- és szélmalomknál felvállalok mindennemű szakomba vágó munkát; készítek kitűnő minőségű Backer-féle szelelő-rostát; végre mindennemű épület- és lakatos munkát elfogadok.

A t. közönség kegyes pártfogásáért esedezik

Banó Sándor,

géplakatos Szarvason.

* E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

mamra van! De még is, kérem asszonyom, kérje fel nevemben Matild kisasszonyt az első quadrille-ra. Ha nem is lehetek oly boldog, hogy vele tánczoljak, legalább ígérését óhajtom birni.

*

Midőn anyja tudára adja Matildnak, hogy Dezső itt volt, (tehát sem a szép leánynál, sem a „bús özvegynél”) — s hogy tánczra kérte fel: egyszerre megszűnnek fájdalmai.

Ágyából csakhamar felkél és sokkal jobban érzi magát, mint az előtt.

Anyjának azt mondja, hogy az orvos gyógyító szere csodás hatása volt, — ugy annyira, hogy vagyon szeretne ma el menni Bikkesiék estélyére.

Anyja, a finom salon hölgy, — mosolyogva helyesli e gyors elhatározást és nem Dezsőt, de az orvost dicséri — leánya előtt.

*

Éjfélt után jó haza Matild és anyja a tánczestélyből.

Matild ujra boldog, mert a hallott hírekből egyik sem igaz. Dezső hű volt és hű is fog maradni.

Az arczkép ismét előkerül s ismét csókot kap.

— — Azután fejecskejét nyugalomra hajtva, körülengi őt a játszi félálom, — eljő a szender is — — és csendesen lezárulnak a szép szemek. — — Elhallgatott minden — — a szív is nyugodtan dobog. — — Az éji lámpa bűvös félhomálya rezg a falon s szőnyegen. — —

Fontos

a gyapjutermelők- és gyapjukereskedőknek!

Az első magyar

gyapjmosó- és bizományi részvénytársulat Bpsten,

tizenkétévi létezése óta úgy a kül- mint a belföldi gyári piacokon nagy vevőközönséget biztosított magának. A mosó-gépek a legújabb mód szerint lettek berendezve és mindazon hiányok, melyek a tizenkét év alatt észlelhetők voltak, eltávolítottak. A társulat eszerint azon helyzetben van, minden kívánalomra... átadott gyapj jó mosásának, valamint gyors és előnyös eladásának minden tekintetben megfelelőnek. — Elfogad

zsiros-gyapjut bunda-gyapjut,

mindennemű bőrt- és gyapjút, úgy a gyári mosásra, mint a bizományi eladásra. — A társulat szőrény eladási jutalékokat számít, kiváonatra előleget is nyújt az érték két-harmadrészeig csekély kamattal.

A gyapju letételeért a gyári helyiségben az eladásig rakárilleték és biztosítási díj nem fizetendő. Tervezetek kiváonatra bérmentve ülhetnek, mind a kiváonatos feláron itál készsegesebben adatik.

Az igazgatóság.

3-3 **Visontai Kovách László,**
elnök.

Törvényesen

A cím szalagnak
által megbün-

Dréher

kivitelí

a hamisítatlanság biztosítása mellett kizárólagosan csakis

tételezett vigneta.

utánozása hatóság
tetetik.

Antal

palack sör

Dréher Antal

serfőzdejében

8-10

Kőbányán vagy Budapesten

Dietrich és Gottschlig

cs. kir. udv. szállítók és DREIHER ANTAL főrakárnokainál megrendelhető.

Árjegyzékek ingyen s bérmenten küldetnek. Árusítók (szükséglet szerint) kedvezményi árakban részesítetnek.

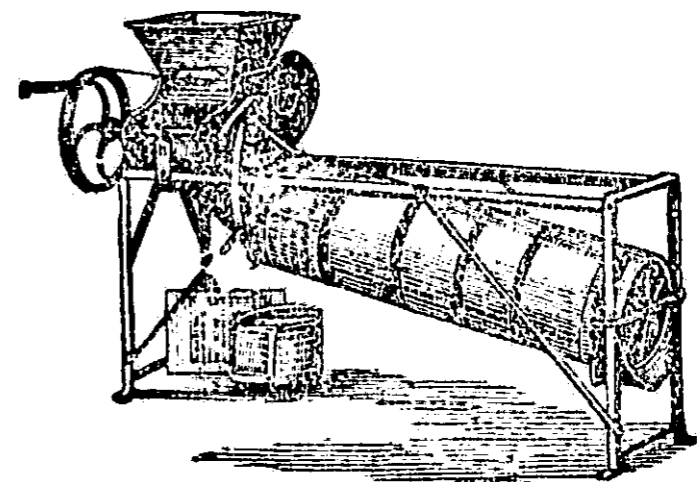
Oly palackcsöréért, melyet a vállalatnál "DIETRICH és GOTTSCHLIG" vezérgyőnökök neve elő nem fordul, a főzöde jótállást nem vállal.

Nem a hirdetések olvasása által ítélteti

meg a beteg biztosan, vajjon a hirdlapokban feldicsért számtalan gyógyszernek közül ez vagy amaz-e a neki való, vagy hogy a pénzt nem hiába adja-e ki. Ezért egy beteg se najnálja a fáradságot és hozassa meg magának a „Betegbarát” ezimű könyvecskét (Gorischek Károly cs. kir. egyetemi könyvtárától Bécsben [Istvántér, 6.] mert e könyvecskében tekintélyek által ajánlott és legjobbaknak bizonyult gyógyszerek szakszerűen és kimerítően vannak ismertelve úgy, hogy minden beteg egész nyugalommal bírálhat s a legjobbat választhatja magának. A könyvecske ingyen és bérmentve küldetik meg, a megrendelőnek tehát nem okoz több költségét, mint 2 krajczárt a levelezési lapért, mely magyar is lehet.

Érdem-éremek
Ada május 1-én 1881. arany érem.
Zala-Egerszeg május 2-án, 1881 első-díj.

Brogle J. és Müller

gép- és rosta-lemez gyára

BUDAPESTEN, a Margit-híd közelében, készít

Trieuröket (konkoly választó) 6 különféle nagyságban.

Trieur hengereket malmok számára.

Koptatókat,

Szelelő rostákat,

Szitákat és rostákat, esőplögépek számára.

5-30

